

POVINNÁ ČETBA A ROZBORY LITERÁRNÍCH DĚL 33 LET PO PÁDU TOTALITY

aneb VRAŤTE I ÚSTNÍ MATURITU Z ČJL ZPĚT DO ŠKOL

Proč mladší generace málo čte? Mohou za to technologie, nové možnosti, nebo je na vině i škola, respektive reformy posledních let? A k čemu nám bude neustálé skloňování pojmu čtenářská gramotnost, když z povědomí studentů mizí plejáda skvělých autorů a děl kvůli zakonzervovaným seznamům maturitní četby?

Rozvolnění maturity z ČJL uvízlo v polovině cesty. Státu zůstaly didaktické testy, slohy a ústní zkouška se vrátily do škol. Ale zatímco maturitní slohy mají češtináři a ředitelé ve vlastní režii, mohou vymýšlet témata, navýšit časovou dotaci i upravit systém bodování, **rozhovory o literatuře jsou stále omezeny školními seznamy maturitní „povinné četby“, z níž studenti vybírají pouhých dvacet knih.**

Ten systém je od počátku nedomyšlený z více důvodů, ublížily mu i změny z roku 2015:

1. Seznamy maturitní četby měly být podle původní idey Cermatu každý rok upravovány učiteli a studenty. V roce 2015 však došlo **k povinnému sjednocování třídních seznamů** a na mnoha školách vznikly postupně téměř **neměnné dokumenty**, v nichž se objevují **stále stejní autoři a především stejná díla**. Vrátila se **povinná četba**, jak jsme na počátku státní maturity předpovídali.
2. Z povědomí studentů tak vymizelo mnoho autorů a děl. A protože předmětové komise často **nevybírají od určitých autorů ty nejzralejší či nejvhodnější texty pro mladé lidi**, studenty často jejich **„povinná“ četba neosloví**.
3. Téměř všechna díla ze školních seznamů **jsou rozebrána na internetu**. Mnozí studenti nečtou, **svých dvacet děl se učí z rozborů**. Je to pro ně efektivnější než četba, protože i někteří češtináři zlenivěli a stále zkouší **formální analýzu textů** podle původního zadání Cermatu.

Prosíme MŠMT, poslance i senátory ze školských výborů, aby se více zajímali o literaturu ve školách a prosadili změnu zákona, který by vrátil i ústní maturitu z ČJL zcela do gesce škol. Jsme přesvědčeni, že středoškolští češtináři mají dost zkušeností, invence, kreativity i odpovědnosti. A že budou schopni připravit na školách takové zkoušky, které studentům literaturu neznechutí a znovu je přivedou k četbě knih.

Lenka Dohnalová, předsedkyně SUČJL, tel: 736 221 840, dohnalenka@email.cz

Veronika Valíková, tisková mluvčí SUČJL, tel: 724843356, ver.valikova@seznam.cz